

„Erindringens Sang“

Tragedien i Sandsfjellet i 1816 da Jens Nielsen Bjerksæth, 17 år, og Ellev Jonsen Bjerksæth, 16 år, satte livet til i uvær, og som skolelærer og kirkesanger Bernt Nielsen Frøseth har bevart minnet om ved sin „Erindrings Sang“, var i korthet følgende:

Tidlig en morgen i slutten av november måned i året 1816 dro 5-6 unggutter med hver sin hest og kjøredøning ut fra Bjerksetgårdene, Soknedal, veien sørover Sørbygda. De skulle hente måsså fra langt inne i Stavilldalen ved Sandsfjellet. Været var pent da de dro avsted. Sør for den siste sæter i dalen skildte de lag for å kjøre hver til det sted de hadde måssåen lagret. Blandt de 5-6 i følge var de to guttene Jens og Ellev Bjerksæth, som hadde ennå en times kjøring før de nådde frem til bestemmelsesstedet. Ut på dagen brøt uværet løs, det verste i manns minne. I 5 døgn raste uværet, og det skulle vise seg at påkjenningen ble for stor for de to guttene så de bukket under. Da folk fra bygda omsider kom tilstede fant de guttenes lik i sneen med noen meters mellomrom. Hestene derimot hadde greid seg bra. De sto og åt av måssålassene da hjelpen kom og hadde berget livet på den måten.

Guttenes lik ble ført frem til bygda og begravet på Hov kirkegård.

Vi som lever idag kan takke skolelærer Bernt Frøseth for at vi vet så meget som vi gjør om denne tragedie, takket være hans „Ærindrings Sang“, eller som den her i Soknedal er best kjendt som „Negardsvisa“.

Men ingen vet, og ingen får heller noensinne vite, tragediens forløp inne i fjellødet. Snøkavet og de tause fjelle var de eneste vitner til guttenes kamp for livet.

Men minnet om de to unge gutters sørgelige endeligt skal leve videre i og med den bauta sambygdingar har reist på det sted tragedien fant sted, ett hundrede og femti år etter den ulykkelige hendelse.

Soknedal i august 1966.

Grindrings Sang!

Om de 2.de Drengs som ihjelsfrøs i Sandfjeldet d/: 29.de November 1816 og var Jens Niels-sen og Ellen Jonsen Bjærksæth i Hognedalen. Samensat af Stedets Kirkesanger og Skoleholder Bernt Niel-sen Frøsæth,

Melodie: Jeg beder Dig min Hr. og Gud etc.

O Kongers Konge store Gud
som allting kan regjere,
Natturen lyde maa Dit Bud,
og Underdanig være,
naar som Du vinker med Din Haand,
da røde Kinder blegne.
Den unge som den gamle Mand
maa ned for Døden segne.

Exemplar nok vi derpaa seer,
naar vi vil eftertenke,
hvorledes 2 de Drengs her
blev spent med Dødsens Lænke
i Ungdoms Tidt fra Far og moer,
de Afskeed maatte tage,
i Fjældet udaf Kulde stor,
de Døden fik at smage.

November ni og tyvende
som vaar Kalender giver,
i Aaret atten Hundrede
og sexten til Man skriver,
Da kom en Storm fra vester Kant
Trak over Norges Fjælde,
som gjorde at de Døden fant
og maat sit Liv undgjælde.

Om Morgen tidlig de saa from
fra Faders Huus udkjøre,
i Selskab de med andre kom
min Pen derom Lidt røre,
to Miil Distans hen til det Sted,
som man Sandfjældet Kalder,
med Sang og Fryd ad Vejen Glad
i Ungdoms beste Alder.

Og som de kom til stedet der
da maatte de forlade
sin Kammeratter en og hver,
de kunde sig ej raade,
for Storm og Slud, for Sne og Vind,
for Bitterhedens Vaande,
som Dennem drev i Fjældet ind
hvor de opgav sin Aande.

Hvor Lenge de beholdt sit Liv
er Gud bekjendt allene,
fem Døgn derefter, Død og stiv,
man fandt de Drenges Bene.
O! en Ynkverdig Hendelse,
O! en opmerksom Cæene,
den Sjel som ei har Føllelse
for det, er haard som Stene.

Mig Undrer mest den Hest, det dyr,
som dem ei vil forsage,
men stod i Fjældet som en Mur
fem Nætter og fem Dage.
Just paa det Sted hvor Drengene
og deres Liig mon findes,
sligt kan min Hjerne ej indsee,
og ingen Olding mindes.

O! Gud Din magt er underlig
som ingen kan begrunde,
vort Liv det er saa visselig
forborgen allenstunde.
Det er Guds Bud, alt Kjød er Høe
hvormeget man end Praler,
Beskik dit Huus, thi du skal Døe,
faa Esaias' Saler.

Vort Liv er kun ret som et Blad
der let af Vinden drives,
see Drengen udaf Nain Stad
ved Døden hastig rives.
Det meget snart med os er gjort,
Hva har vi her at sige?
os Døden snart kan kalde bort,
til Evighedens Rige.

Kom hid min Ungdom og min Ven
og lad oss overveje,
hvorledes at vi kaldes kan,
til Evighedens Leje,
vær ej saa stolt men lev i fred,
og tænk paa Gud din Skaber,
Dit hus beskik, din Sjæl bered,
Du intet derved Taber.

Idag du springer frisk og rød,
paa dine Ungdoms Beene,
I Morgen kan du være Død,
nedlagt blandt Grus og Steene.
Hvad har du da at stole paa,
hvoraf vil Du da braske,
naar at Din skjønhed skal forgaa
og blive Støv og Aske.

O, kjære Ungdom tænk dig om,
Lyd min Advarsels Stemme,
Elsk Gud og vær mod Næsten from
saa skal Du blid fornemme
Guds Naade fred og Kjærlighed
samt Brødres Hæld tillige,
da gaar din Sjæl til Himlens fred
og vinder saa Guds Rige.

Imidlertid jeg vænder mig,
til Dem som føler smerte.
for Deres Venner inderlig,
Gud trøste Deres Hjerte.
O! Fader, Moder still jers Graad
og Søstre deres Taarer,
Gud han er den som skaffer Raad,
Han læger den han saarer.

Gud lod sin Tjener Job i Flor
Gjenvordigheder møde,
men Jobs Tolmodighed var stor,
som korset mon forsøde.
Han sagde see, jeg til min Grav
den Troe vil stedse Være,
at Heren tog det Heren gav,
hans Navn Velsignet være.

See Herrens bliee Visdom er
en Lov, som alt Bestemmer,
han trøster sinne Mænisker
naar farligst udsigt gremmer,
han er en lov som styrer alt
som vi kun seer og Kjender
thi hvær en skabning han har talt
i sine fader Hænder.

Derfore vi og stedse bør
med Job Taalmodig være,
tænk saa i alt hvad Gud han gjør,
det alt skeer til hans ære,
dernest det og skeer til vort Gavn
som skriften os mon lære,
Velsignet derfor Gud Dit Navn
til evig Tiid skal være.

Nu Fader, Mødre, Døttre tre,
som nu sin' Venner savner,
Lad sorgen som Dem trøkkede
fly bort som Røg og Avner.
Tænk Drengene ej borte bliir,
men engang skal fremtræde
for Gud med megen Pragt og Ziir
i Kjærlighed og Glæde.

Vel den som da kan finde sted
hos Gud vor kjære Fader,
thi han skal ved Guds Herlighed,
fremgaae paa Engle Gader
og høre Herrens Miskundhed
som Gud dem vil tilsende.
Gud byder Dem gak ind i Fred
og Fryd foruden Ende.

A m m e n .

Nephtunus som var Havets Gud,
kom med sin Grumme Fraader.
Æolus som var Vindens Gud
stak dem med Dødens Braader,
den Tiid de lystelig fremgaar,
da maatte de forlade
sin Ungdoms Fryd i beste Aar
og følge Døds Parade.

De Mænd i deres Nabolag
som deres Liig mon finde,
Forældres Gunst og Velbehag
de uden tvil mon finde,
vær høit betakket en og hver
som efter dem mon Lede.
Gud skal Jengjælde hver især
med Tidens Hæld og Glæde.

Den gamle olding som her Gaar
paa Gravens slibrie Bredde,
som nu er fem og Nitti Aar
og er i Sorgens sæde.
Han som Vemodig favne skal
sin sønne Søn den Eenne
hans Trøst i Sorgens Tunge Qval
O! Fader Gud! Forlenne.

B. Frøsæht.

Negards-støtta i Sandfjellet

Soknedal Historie- og Museumslag er opptatt av at minnet om tragedien i Sandfjellet i november 1816 skal leve videre. Som et bidrag til dette har vi foretatt et nyopptrykk av heftet «Erindringens Sang». Dette heftet ble første gang utgitt i august 1966 i tilknytning til avdukingen av minnestøtta over Ellev Johnsen Bjerkseth og Jens Nielsen Bjerkseth.

Med dette nyopptrykket ønsker historielaget å gi litt mer informasjon omkring det som skjedde denne novemberdagen i 1816. Her vil en kunne lese om Bernt Nielsen Frøseth («Skul-Bærn») som skrev Erindrings Sang, om Sigurd Øie og hans arbeide for å realisere minnestøtta. Videre litt om måssåtaking i fjellet på den tida, og selvsagt om avdukinga av minnestøtta 4. september 1966. I 1986 var det en ny markering ved støtta, og denne er også omtalt. Det hele er utfylt med avisutklipp fra 1966 og 1986 i tillegg til gamle og nye bilder.

Negards-støtta
Foto: Inger Østhus

Historien forteller

Tidlig om morgenen 29. november 1816 dro Ellev Johnsen Bjerkseth (16 år) sammen med tjenestegutten Jens Nielsen Bjerkseth (17 år, opprinnelig fra Søgarden Røe) fra Negarden Norstu Bjerkset med hver sin hest og slede. De skulle hente måsså fra langt inne i Stavilldalen i Sandfjellet. Det var fint vær denne morgenen og det fortelles at de sang da de kjørte av sted. De slo følge med noen andre ungdommer som skulle ut i samme ærende. Man antar at vinterveilea gikk gjennom Johansdalen og forbi Storslettvollen. Deretter tok de sørover mot Stavilldalen. Etter hvert skilte de lag med de andre kjørerne ettersom måssåsåtene deres lå noe lengre inne på fjellet.

Utpå dagen brøt det løs et forrykende uvær med snøstorm fra vestlig kant. De andre som de hadde vært i følge med klarte å ta seg ned til setrene og i ly. Men for Ellev og Jens gikk det verre. Det var ingenting å søke ly bak og de hadde ingen sjanse mot uværet. De frøs i hjel.

Etter fem døgn kom folk fra bygda og fant guttenes lik i snøen med noen få meters mellomrom. Man kan i dag se to oppreiste steiner på det stedet der de ble funnet; ikke mange meter fra der minnestøtta ble reist. Hestene hadde derimot stått imot uværet og historien sier at de sto og åt av måssalassene da de ble funnet.

Ellev Johnsen Bjerkseth og Jens Nielsen Bjerkseth ble begravet på den gamle kirkegården på Presthus 15. desember 1816. I kirkeboka er det innført under «Merknader»: «Omkom i fjeldet i snestorm».

Steinene som er reist på det stedet guttene ble funnet.

En skimter støtta i bakgrunnen

Foto: Inger Østhus

Bernt Nielsen Frøset

Bernt Nielsen Frøseth ble født på Nordstu Frøset i 1771 som den yngste i en søskenflokk på 8 barn. Bernt ble lærer, og i folketellingen for året 1801 finner vi han under Fossum der han står oppført som skolemester.

Bernt Nielsen Frøseth var ugift og han gikk under navnet «Skul-Bærn». I 1835 kjøpte han Oppstu Solberg for 1700 spd. og flyttet dit.

På den tida «Skul-Bærn» var lærer var det bare 2 skolekretser i Soknedal. Det er da nærliggende å tro at han hadde vært lærer for både Ellev Johnsen Bjerkseth og Jens Nielsen Bjerkseth. Han var også bygdas kirkesanger.

Det er takket være Bernt Nielsen Frøseth at vi i dag vet såpass mye om tragedien i Sandfjellet. Hans Erindrings Sang, eller Negardsvisa som den er mest kjent som i Soknedal, er den beste dokumentasjon på det som hendte, og den må være skrevet like etter at det skjedde. Det kan vi anta utifra at han i ett av sangens 21 vers skriver følgende:

*«Den gamle olding som her Gaar på Gravens slibrie Bredde,
som nu er fem og nitti Aar og er i Sorgens sæde.
Han som Vemodig favne skal sin sønne Søn den Eenne,
Hans Trøst i Sorgens Tunge Qval O! Fader Gud Forlenne.»*

Den som omtales her er Ellev Olsen Holte, farfar til Ellev Johnsen Bjerkseth som omkom. Ellev var odelsgutt og det ble hans eldste søster, Randi, som overtok gården og førte slekten videre frem til i dag på Negarden. Ellev Olsen Holte var 95 år i 1817 og han døde 3. januar 1819, 97 år gammel. Bernt Nielsen Frøseth døde 15. oktober 1855, 84 år gammel.

Måssåtaking

At måssåtaking i fjellet senhøstes var vanlig i eldre tider finnes det mange eksempler på. I Singsåsboka, bind1 skriver Sven Morset: «Om hausten låg onnafolket frå mange gardar i mosefjellet. Reinsmosen (cladina rangiferina) er slett ikkje berre vomfyll må du tru. Eg skal fortelja deg at det i 1 kilo reinmose er like mykje næring som i 3 kilo potet. I hardår som 1697, 1702 og 1709 prøvde mange å blande brødmose (cetraria islandica) i mjølet for å halde smalhans unna.»

I samme bok skriver Marie Lodgaard følgende: «Måssåtakinga var av de arbeider som kvinnfolka og var med på. Det foregikk senhøstes i fjellet, og da helst i regn og sludd. Tørvær passa ikke så godt da måssån ikke ville henge sammen. Først å rive opp måssån med ei harke og sia bære den sammen til

såter i slikt vær, var det samme som å gå gjennomvåt hele dagen med ei løe eller kanskje ei halvbu til losji. Det var et umenneskelig slit.»

Alf Eggset skriver i boka Fjerne tidsaldre, bygdehistorie for Midtre Gauldal, bind 1, dette:» Reinsmåsså – den kvite reinlaven – ble tatt hvert år. Dette var regnet som godt fôr – bedre enn dårlig høy. Når kua fikk slik måsså, mjølket den mer, kom i bedre «hold» og fikk fin «hårsto», ble det sagt. Og dyra likte reinsmåsså godt. Det blir fortalt at kvinnene som hadde all omsorg for dyra i fjøset, stundet etter snøen, slik at karene fikk kjørt heim måsså».

En må kunne regne med at det som her er skrevet om måssåtaking også er gjeldende for Soknedal. Og det er vel også en av grunnene til, og en markering av betydningen av måsså, at Soknedal Bondelag i sitt 150 års-skrift gjengir noen vers av Negardsvisa i tillegg til et bilde av minnesmerket i Sandfjelløyene.

Sigurd Olsen Øie

Først på 1960-tallet tok Sigurd Øie initiativet til å få reist et minnesmerke i Sandfjellet, og det er takket være hans iherdige arbeid at støtta ble reist. Han var født på Aasenhush, Bakken 12. juli 1887 og var bonde der fram til 1935. Gården har seter på Vindstaden; for øvrig den eldste setra der. Sigurd Øie hadde på den måten en sterk tilknytning til området. Ved hjelp av frivillige pengegaver fikk han og sambygdingene samlet inn midler slik at ei minnestøtte kunne realiseres. Det fortelles at Sigurd Øie på den tiden drev som gravstøtteagent. I den forbindelse hadde han kontakter som laget minneplater. En kan anta at dette også fikk betydning for minneplata på Negardsstøtta. Minneplata ble støpt på Trolla Brug i Trondheim.

Av annonsen som sto i Gauldalsposten før avdukinga ser vi at det var en komité i arbeid. Foruten Sigurd Øie var Ola E. Bjerkset (Teigen), Bergsvein Holte og Sverre Solem med i komiteen.

Men det var ikke så helt enkelt å få det til. I forhåndsomtalen til avdukinga som sto å lese i Gauldalsposten 28. august 1966 sier Sigurd Øie: «Det har hatt sine vanskeligheter å få reist stenen, ikke minst på grunn av et ufremkommelig terreng for motorkjøretøyer». Imidlertid vet vi at Jens Århaug og Ola E. Haugen kjørte traktor inn til støtta ifm. reisinga. De har de to sørligste setrene på Vindstaden og var godt kjent med området. Dette er bekreftet av Asbjørn Indset som selv var med på turen. Selve minnesteinen kommer fra Stavilla eller området nært den. Sigurd Øie skrev dagbok og i denne har han skrevet «Sten i Stavilla». Det fortelles at steinen ble funnet i nærheten av Århaugvoll da det der finnes stein av skiferaktig karakter. Det forklarer også at det var behov for å frakte steinen med traktor inn til Sandfjelløyene. De kjørte på

østsida av Stavilla innover fjellet før de kryssa elva og tok til stedet der støtta ble reist.

Samtidig med at Negards-støtta ble avduket ble det også utgitt et hefte hvor alle 21 versene av Erindrings Sang er gjengitt sammen med litt av historien rundt det som skjedde i 1816. Det var Sigurd Øie som også sto bak dette, og heftet ble opptrykt i 500 eksemplarer. En av Sigurd's sønner, Sverre, var gift med Snefrid Thorvaldsdotter Sandnes fra Glåmos. Det er hennes far, Thorvald Sandnes, som har tegnet forsiden på dette heftet.

Sigurd Øie døde 91 år gammel 14. desember 1978.

*Sigurd Øie ved støtta på avdukinga
Foto utlånt av Ove Bjerkset*

Avdukinga i 1966

Søndag 4. september 1966 var det klart for avdukinga. Gjennom forhånds-omtale og annonse i Gauldalsposten var bygdefolket gjort kjent med at det skulle skje.

Gauldalsposten lørdag 3. september 1966

Initiativtaker Sigurd Øie var da 79 år og noe dårlig til beins. Det var ingen bilvei til Vindstaden på den tida; den ble først ferdig i 1980. Sigurd Øie fikk skyss med traktor fra Stensåsvollan og fram til Svendsvollen/Trøavollen. Det var Karl Løkken som kjørte traktor dit. Derfra var det å ta beina fatt innover fjellet. Men som det står i Sigurd Øie`s dagbok: "Vi rakk fram akkurat i tide

*Hanshus Blåsekvartett
Foto utlånt av Ove Bjerksset*

*Esten Lilleøkdal og Inger Flatås
Foto utlånt av Ove Bjerksset*

til seremonien klokka tolv”. Mange andre tok veien om Bjørgan og gikk fra Holsvollan innover fjellet til de kryssa Stavilla og kom opp til støtta. Et 100-talls mennesker hadde møtt fram og høytideligheten startet med at Hanshus blåsekvartett spilte «Nærmere deg, Min Gud». Kvartetten besto av brødrene Olav, Toralf, Ingvar og Oddmund Hanshus. Selve avdukinga av minnestøtta var det Sigurd Øie som foresto. Fra gamle bilder kan vi se at støtta var dekket av et norsk flagg før avdukinga. Så ble Negardsvisa sunget av Esten Lilleøkdal sammen med dattera Inger Flatås. Ho har senere sunget inn visa på CD. Skolestyrer Sverre Solem holdt dagens hovedtale. Minnestunden ble avsluttet med at Hanshus-kvartetten spilte «Fagert er landet».

1986 – Minnet lever videre

Høsten 1986 var det sangkoret Samhald som tok opp tråden og arrangerte ei minnesamling ved støtta i Stavilldalen. Det var korets daværende dirigent Gunnar Dragset som sto i spissen og markeringa fant sted søndag 24. august. Foruten Samhald kom Kvikne Songlag vandrende sørfra over fjellet og deltok i sangen. Berg Saxofonkvartett, som for anledningen besto av brødrene Inge og Arnfinn Solem i tillegg til Jan Arne Bergsrønning og Bernt Østhus. Gerd Stenbro Loe holdt dagens tale før det ble servert kaffe.

*Sangkoret Samhald under sin dirigent Gunnar Dragset og
Berg Saxofonkvartett som besto av fra venstre Inge Solem, Arnfinn Solem,
Jan Arne Bergsrønning og Bernt Østhus.
Foto utlånt av Even Petter Bjerkset*

I etterkant av markeringen skrev Aslaug Gynnild et dikt hun kalte

«*Ved minnesteinen i Sandfjellet*»

Ein minnestein pryda med blomar i dag,
av røsslyng og mose og fjellris i lag,
eit skinande teppe i lilla og blått,
den venaste haustkrans har bautaen fått.

Vi veit kva som hende ein vinterdag,
vi står her ein flokk som er samla i lag,
og likevel, ingen vel fullt forstår
kor harde dei var desse magre år
da svoltne munnar skreik etter brød,
da mat i stua gjalt liv eller død.

To unge gutar til fjells dei for,
heime der venta ein far og ei mor,
men snøstormen rasa, slik måtte det gå,
dei aldri dei kjære gutar fekk sjå.

Ein minnestein inne på vidda i dag,
og attmed er planta vårt norske flagg.
I ord og tonar så minnest vi her
den lange, slitsame vinterferd
der snøstorm og kulde banesår gav,
her inne på vidda dei fekk si grav.
vi ser mot dei blånande vidder og fjell,
der vi vandrar på heimveg ein augustkvell.

Takk til sangkoret «Samhald» for ei gild stund og eit fint tiltak

*“Ein minnestein pryda med
blomar i dag, av røsslyng og
mose og fjellris i lag”*

*Foto utlånt av
Even Petter Bjerkset*

*Mange hadde møtt fram til minnemarkeringa i 1986
Foto utlånt av Even Patter Bjerkset*

Negardsstøtta

Minnestøtta er reist i dalen mellom Sandfjellet og Geitryggen. Området den står i kalles og for Sandfjelløyene. Den er lettest å finne ved å gå stien fra Nordløkkjvollen på Vindstaden. Følg stien nesten til toppen av Geitryggen. Ta av til venstre på ny sti like før toppen og følg denne på østsiden av Geitryggen en liten kilometer. Gå så på rabbene nedover til støtta som man kan se på lang avstand. Den er relativt lett å se på grunn av to store hvite steiner på hver side av minnesteinen.

Negardsstøtta står ca. 300 meter vest for Stavilla, og omtrentlige GPS-koordinater er 0563000/6959000. Høyde over havet er ca 850 meter. Det er alternative ruter å gå for å finne støtta, men mange mener denne er den letteste. Turen fra Nordløkkjvollen tar om lag en og en halv time i rolig gange.

Teksten på minnesteinen er følgende:

MINNESTEN
OVER
JENS NIELSEN BJERKSÆTH
17 ÅR GAMMEL
OG
ELLEV JOENSEN BJERKSÆTH
16 ÅR GAMMEL

SOM PÅ DETTE STED OMKOM
UNDER EN VOLDSOM
SNESTORM I NOVEMBER 1816
REIST
AV SAMBYGDINGER ÅR 1966

*Minneplata.
Foto Inger Østhus*

Etterord

Tragedien i Sandfjellet 29. november 1816 må ikke glemmes. Minnene må leve som et bevis på det slitet de hadde den gang for å skaffe seg det nødvendigste til livets opphold; både for seg selv og for den buskap de måtte ha. Minnestøtta har i ettertid vist seg å bli et yndet turmål og fotoobjekt. Det håper vi den fortsatt vil være og at kommende generasjoner vil følge opp. Soknedal Historie- og Museumslag ønsker med dette heftet å bidra til at historien om «Negardsguttene» aldri vil bli glemt i Soknedal.

Soknedal Historie- og Museumslag
September 2016

En tragedie —

(Forts. fra side 1)

døgnet fra de dro hjemmefra ble de funnet, og ført tilhygds og begravet på Høy kirkegård.

Når vi vet såpass meget som vi gjør om denne tragedie så skyldes det vesentlig en

«ERINDRINGS SANG»

som skoleholder og kirkesanger i bygda på den tid, Bernt Nielsen Frøsaeth, «Skuul-Bern» som han ble kalt, skrev om hendelsen. Det er et dikt på over 20 lange vers og er i bygda best kjent som «Negardsvisa».

Sambygdingar har nå ved hjelp av frivillige pengebidrag fått reist en minnestein med inskripsjon «just på det Sted hvor Guttene og deres Liig mon findes» som det står i sangen. Det har hatt sine vanskeligheter å fått reist stenen, ikke minst på grunn av et ufremkommelig terreng for motorkjøretøyer. Men det låter til at den største hindring likevel blir det ustabile og regnfulle vær vi har hatt og som vi må regne med kan bli vedvarende. Dagen for avdukingen og minnehøytideligheten vi har planlagt i forbindelse med denne er derfor blitt utsatt og utsatt på grunn av været.

Nå har vi midlertid bestemt, men nota bene med alt mulig forbehold, at avdukingen og minnehøytideligheten skal finne sted

SØNDAG-DEN 4. SEPTEMBER

KL. 12

Men slår værgudene seg vrang må

stevnet avlyses i påvente av en bedre søndag senere i måneden. Alt avhenger således av været. De som skulle være interessert i å delta i minnehøytideligheten og som ikke kjenner de lokale forhold (adkomstveier etc.) kan henvende seg til undertegnede, telefon 4 a, Soknedal som gir nødvendige opplysninger.

Sigurd Øie.

Gauldalsposten 28. august 1966

En tragedie i Soknedalsfjella for 150 år siden

Minnes søndag 4. september

Den 29. november 1816 dro 5-6 ungdommer med hest og kjeredonnger ut fra Bjerksetgårdene i Soknedal for å hente hjem mossa (mose) fra Stavtildalen like inn under Sandfjellet, 2 a 3 mil borte. Blant disse guttene var 2 fra Negara Bjerkset, den 17 år gamle Jens Nielsen Bjerkset, eneste sønn i Negara, og Ellev Joensen Bjerkset, 16 år og tjeneste-

gutt samme sted. De to guttene, som hadde adskillig lengere vei til bestemmelsesstedet enn de andre, ble overrasket av et urvær uten sidestykke og som skulle vise seg å holde på i samfunne 5 døgn. Fåkjeningen ble for stor for de to ungdommene, de blekket under i kampen mot snøstorm og kulde. Først fekte

(Forts. side 3.)

Før avdukinga
Foto utlånt av Ove Bjerkset

Adresseavisen 7/9/1966

Mosekjørere som omkom i Sandfjellet i Soknedal i 1816, æret med minnesten

100 mennesker overvar høytideligheten i fjellet i går

Omlag 100 mennesker hadde funnet den lange veien frem til Sandfjellet i Soknedal i går, hvor en minnestein over 150 unge gutter som omkom der for 150 år siden, ble avduket, og en vakker og ærbødig minnestund var selve avdukingen.

Følget gikk opp fra setrene ved Bjørgan og ble ledet innover i fjellet av 78-årige Sigurd Øye, som hadde tatt initiativ til å ære fjellets slitere på denne måten. Musikkere fra Hanshus i Soknedal spilte innledningsvis «Nærmere deg min Gud», og Sigurd Øye holdt en kort tale før han lot flagget som dekket minnestenen, falle.

Etter minneste-ten om hendelsen fra 150 år siden som medførte at 17-årige Jens Nilsen Bjerkseth og 16-årige Ellev Joensen Bjerkseth mistet livet. De to hadde en novemberdag i 1816 lagt ut på tur innover i fjellet sammen med endel andre for å hente mose. De to dro noe lengre inn enn de andre og ble overrasket av en kraftig anstorm som varte i fem dager. Da stormen var over dro folk fra bygden ut på leting og fant da de to døde på det sted hvor minnestenen søndag ble avduket.

At historien den dag i dag er såvidt godt kjent, skyldes en «Brindringsang» som kirkesanger og skoleholder Bernt Nilsen Frøseth har diktet. Det er på over 20 vers, og bruddstykker av sangen ble i går sunget av Esten Lillekødal og hans datter.

Hovedtalen for anledningen ble holdt av skolestyrer Sverre Solem og etter talen ble «Fagert er landet» spilt av musikkorpsen.

Det er en droy maraj int til Sandfjellet og ca. halvannen time tok det å gå innover til minnestenen. Livet var det mange eldre mennesker å se i flokken, mennesker som i en mannsalder har slitt og strevet i disse traktene.

Adresseavisen
5. september 1966

Verdig minnestund i Sandfjellet i Soknedal

Da steinen over de omkomne i 1816 ble avduket søndag

Omlag 100 mennesker hadde funnet den lange veien fram til Sandfjellet i Soknedal søndag, hvor en minnestein over to unge gutter som omkom der for 150 år siden, ble avduket, og en vakker og ærbødig minnestund var selve avdukingen.

Følget gikk opp fra setrene ved Bjørgan og ble ledet innover i fjellet av 78-årige Sigurd Øye, som hadde tatt initiativ til å ære fjellets slitere på denne måten. Musikkere fra Hanshus i Soknedal spilte innledningsvis «Nærmere deg min Gud», og Sigurd

Øye holdt en kort tale før han lot flagget som dekket minnestenen, falle.

Han orienterte om hendelsen for 150 år siden som medførte at 17-årige Jens Nilsen Bjerkseth og 16-årige Ellev Joensen Bjerkseth mistet livet. De to hadde en novemberdag i 1816 lagt ut på tur innover i fjellet sammen med endel andre for å hente mose. De to dro noe lengre inn enn de andre og ble overrasket av en kraftig anstorm som varte i fem dager. Da stormen var over dro folk fra bygden ut på leting og fant da de to døde på det sted hvor minnestenen søndag ble avduket.

At historien den dag i dag er såvidt godt kjent, skyldes en «Brindringsang» som kirkesanger og skoleholder Bernt Nilsen Frøseth har diktet. Det er på over 20 vers, og bruddstykker av sangen ble søndag aften av Esten Lillekødal og hans datter.

Hovedtalen for anledningen ble holdt av skolestyrer Sverre Solem og etter talen ble «Fagert er landet» spilt av musikkorpsen.

Det er en droy maraj int til Sandfjellet og ca. halvannen time tok det å gå innover til minnestenen. Likevel var det mange eldre mennesker å se i flokken, mennesker som i en mannsalder har slitt og strevet i disse traktene.

Gauldalsposten
torsdag 8. september 1966

Minnehøgtidelighet ved støtta på Færmannfjellet

I HØST er det 170 år siden «Negardsguttene» frøs ihjel i Færmannfjellet på Vindstaden i Soknedal. I 1966, 150 år etter tragedien, vart det avduka en bauta på stedet der guttene ble funnet på sine måssållass. Det var Sigurd Øie som stod i spissen for denne markeringa av 150-årsdagen.

Nå i høst har Sangkoret Samhald tenkt å friske opp att minnene om denne tragedien ved å arrangere ei minnesamling ved støtta på Vindstaden søndag 24/8 kl. 12.30. Det vil bli forskjellige kulturelle innslag, bl.a. vil Berg Saxofonkvartett spille. Det blir mye korsang, idet Kvikne Songlag vil komme vandrende over fjellet fra sør og møte Samhald i felles sang. Ellers vil koret koke kaffe, men da det er langt til fjells, må vi be folk om å ta med seg matpakke selv.

Sangkoret Samhald vil gjerne invitere bygdetok og andre interesserte til å ta turen til fjells denne søndagen. Blir været bra, blir det en fin tur etter sti og i lett fjellterreng innover Vindstaddalen. For folk som er ukjente med vegen, vil det bli merket sti fra Nordløkjavollen, derfra er det en

dryg times gange til støtta. Det er visse problemer med parkering der veien slutter, så det anbefales å fylle opp bilene før en kjører innover. Blir det mye folk, må nok en del regne med å måtte parkere lenger nord, det gjelder kort sagt å utnytte de plassene som er langs veien. En

Over til siste side

REMA 1000

7084 Melhus – Tlf. 87 17 80

Mandag–fredag 10.00–20.00

Lørdag 9.00–15.00

GODT NYTT IGJEN

KINAKÅL **3⁹⁰**

Pr. stk.

KJØTT-
DEIG **25⁹⁰**

1/2 kg.

KJØTT-
PØLSER **29⁹⁰**

Pr. kg.

Minnehøgtidelighet -

(Over fra side 1)

bør starte fra bygda i 10-tida for å nå fram til samlinga starter.

Da dette skal foregå i snau-fjellet, må en ta værforbehold. Blir det vind og nedbør, blir stevnet avlyst, og det vil da bli satt opp skilt om dette ved Hovs-brua og ved Stensås. Men vi er ■ sjølsagt optimister og sier: Vel

møtt på Vindstaden!

Sangkoret Samhald

MANGLER

■ ■ DET UNGE piker mangler i dag, er en smule uerfarehet.

Karin Berg

Dansk skuespillerinne

Melhusbladet torsdag 14. august 1986

Tur til støtta i Færmannfjellet i Soknedal

170 års minnet markeres søndag 24/8 kl. 12.30. Merket sti fra Nordløkjvollen, Vindstaden. Forskjellige kultur- eller innslag. kaffe serveres. Ta med mat. Værforbehold.

Sangkoret Samhald

Melhusbladet torsdag 21. august 1986

Samhald på "rekognosering" for markeringa i 1986.

Nærmest Bernt Stensås, så Gunnar Dragset og Nils Fagerbekk.

Foto utlånt av Brit Gurli Dragset

*Sigurd Øie ved minnesteinen
før avdukinga.
Foto utlånt av Ove Bjerkset*

*Fra avdukingsseremonien.
Foto utlånt av Ove Bjerkset*

*Fra minnemarkeringa i 1986.
Foto utlånt av Nils Fagerbekk*

Samhald

